

Doorkijk Van Gogh in Brabant

Tijdens het Van Goghjaar in 2015 is duidelijk geworden welke potentie de bekendheid heeft van Vincent van Gogh voor Brabant. Naar aanleiding daarvan is er in 2016 een verkenning uitgevoerd naar de wijze waarop we de kansen benutten die Van Gogh de provincie Brabant biedt. Anderzijds is het bewustzijn ontstaan dat we goed moeten zorgen voor het unieke erfgoed en dat we het nog generaties lang kunnen doorgeven.

Dit heeft geresulteerd in een meerjarenplan waarin de betekenis van het Van Gogh-erfgoed in een cultureel, maar ook in een breder maatschappelijk en economisch perspectief is gezet. Hierin is gekeken naar onder andere de betekenis voor samenleving, onderwijs, natuur, vrijetijdseconomie en aantrekkingskracht en profilering van de provincie.

Twee hoofdpogaven

Vincent van Gogh is een van de meest beroemde en meest geliefde kunstenaars ter wereld. Zijn werk is van grote culturele waarde maar ook zijn levensverhaal spreekt miljoenen mensen in de hele wereld aan. Ondanks die enorme aantrekkingskracht wordt Vincent van Gogh mondiaal nog onvoldoende met Brabant verbonden. De exemplarische verbindende rol die Van Gogh als mens speelde in een Europa op de overgang van de oude naar de nieuwe tijd, tussen religies, gegoede burgerij en arbeiders, grote stad en platteland is van grote betekenis voor de maatschappelijke opgaven in een nieuwe omslag naar een hoog-technologische geïnternationaliseerde samenleving.

Er zijn dan ook twee hoofdpogaven:

1. *Wij willen de culturele erfenis van Vincent van Gogh in Brabant behouden en delen met de wereld, nu, straks en in de verre toekomst.*
2. *Wij willen de maatschappelijke en economische betekenis van Vincent van Gogh voor de provincie Brabant vergroten.*

Collectieve opgave vraagt om collectieve beweging

De in het meerjarenplan uitgezette strategie is ook een uitnodiging naar partners binnen en buiten Brabant om mee te denken en mee te ontwikkelen. Want als iets duidelijk is, is dat het verstandig omgaan met Van Gogh om een collectieve beweging vraagt. Overheid, publieke en private partners, alleen door gezamenlijk optrekken, realiseren we de grote potentie die Van Gogh ons biedt.

Beheer, behoud en ontsluiting van het Van Gogh-erfgoed

Vanwege de grote, internationale betekenis van het Van Gogh-erfgoed, is ook de bijbehorende verantwoordelijkheid groot. In 2017 is gestart met de organisatie van een beter gestructureerde aanpak waarin de Van Gogh Heritage Foundation samen met gemeenten, provincie en erfgoedinstellingen de basis heeft gelegd voor een duurzame verankering van de Van Gogh Monumenten in lokaal en regionaal beleid. Deze verankering vormt de basis voor inhoudelijke versterking en uitbreidingen op die locaties die nu al geschikt zijn voor het ontvangen van bezoekers uit binnen- en buitenland.

Half miljoen bezoekers per jaar naar Brabant voor Van Gogh

Als gevolg van gerichte investeringen in het erfgoed in 2019 en de benodigde toeristische infrastructuur, ondersteund door een duurzame internationale marketing, is een substantiële groei van het aantal bezoekers aan Van Gogh in Brabant mogelijk: van nu zo'n 108.000 naar meer dan 500.000 bezoekers vanaf 2024. Met een groei naar 500.000 bezoekers kunnen (binnen een ambitieus scenario) de bestedingen in de regio tot meer dan € 40 miljoen per jaar groeien.

Dit doen we nu

Kans voor Brabant: grotere aantrekkingskracht van het erfgoed van Van Gogh

Vanaf 2018 zijn de volgende stappen gezet om enerzijds het Van Gogh verhaal aantrekkelijker te maken voor de (inter)nationale bezoeker en anderzijds de betekenis van Van Gogh voor de provincie als geheel te vergroten:

- **Van Gogh Heritage Centers:** een bezoek aan Van Gogh in Brabant begint met goede informatie die in Zundert, Nuenen en Etten-Leur op attractieve wijze te verkrijgen is;
- **Van Gogh Quality label** voor Brabants design: Samenwerking met Brabantse ontwerpers om nieuwe Van Gogh-producten in het top-segment te introduceren. Voorbeelden zijn de Van Gogh producten met Van Drunen Schoenmakers, Hendrik.nu van Wanda van Riet en de Vincent van Gogh racefiets van Giant.
- **Van Gogh exposities:** In 2019 de internationale tentoonstelling Van Gogh's Intimate Circle in Het Noordbrabants Museum. Daarna elke 4 à 5 jaar een nieuwe insteek;
- **Landschapsontwikkeling:** Oprichting Van Gogh National Park i.o. in 2019 en verwerving officiële status in 2020;
- **Gethematiseerde verblijfsaccommodaties:** In 2015 hebben de eerste vakantieverblijven een re-design gehad tot Van Gogh accommodatie. Vanaf 2018 volgen er meer accommodaties die het thema Van Gogh gebruiken als inspiratiebron.
- **Museaal:** Uitbreiding permanente expo Brabantse Van Gogh's in Het Noordbrabants Museum;
- **European Heritage Label:** verwerving van de Europese erkenning in 2020.
- **Van Gogh Development Centre:** opstart van samenwerking met Centre of Expertise for Leisure, Tourisme and Hospitality.
- **Van Gogh spektakel-musical:** Beoogde start in 2020 vanaf vast speellocatie

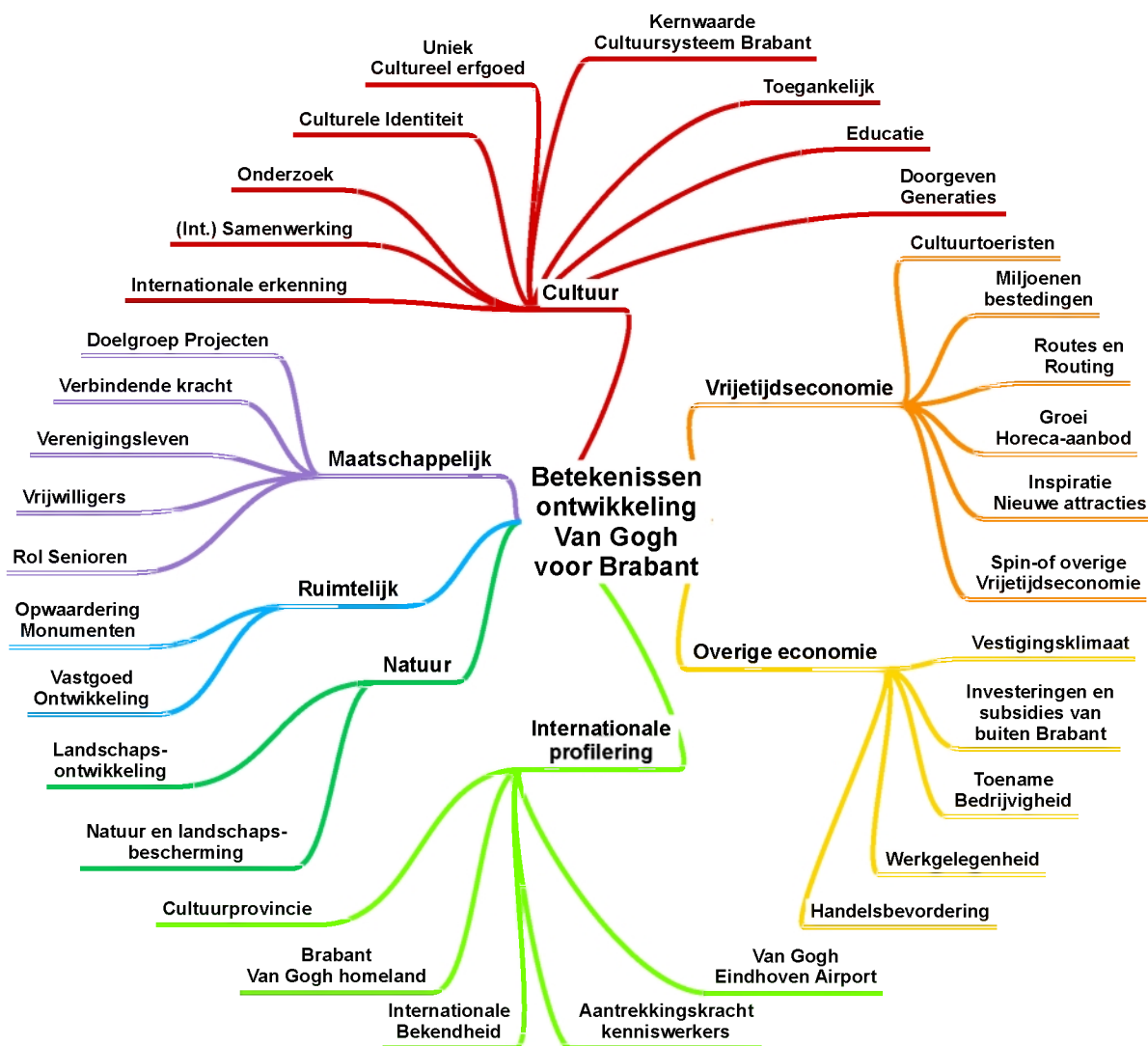
Dit zouden we willen

Wensbeeld voor Brabant; meer crossovers met Van Gogh

Met bovenstaande ontwikkelingen leggen we een stevige basis neer voor de grote stappen die we in de jaren daarna willen realiseren. Met de aanleg van het Van Gogh – Roosegaarde fietspad hebben we in Brabant gemerkt wat de uitstraling en het mondiale effect is wanneer topkunst met toptechnologie wordt verweven.

Investeren in Van Gogh gaat niet alleen om opbrengsten uit toeristenbestedingen. De betekenissen liggen ook elders: in het culturele domein uiteraard maar ook de natuur, het ruimtelijke en maatschappelijke domein en de technologische sector profiteren van de ontwikkeling van het Van Gogh-erfgoed.

De veelheid aan betekenissen in één beeld.

- **Van Gogh Eindhoven Airport:** met het voeren van de naam Van Gogh, maakt de luchthaven in een keer duidelijk dat deze regio verbonden is met Van Gogh.
- **Nieuwe erfgoedattracties:** op basis van onderzoek en met de inzet van de Van Gogh Vastgoed NV de reconstructie van het aardappeletershuisje in Nuenen.
- **Landmarks:** grote (kunst)objecten of spraakmakende ontwerpen in het landschap die verwijzen naar Van Gogh
- **Thema-verblijfspark en hotel:** een verblijfsaccommodatie geheel binnen de thematiek van Van Gogh.
- **Handelsmissies:** Van Gogh wordt integraal ingezet als culturele verleider voor het bevorderen van de handelsbetrekkingen
- **Van Gogh buslijnen:** Van Gogh locaties bereikbaar met herkenbare bussen en lijndienst.
- **Plattelandontwikkeling:** Natuurinclusieve landbouwmethodes vormen de basis voor Van Gogh-label voor speciale agrofood-lijn.

- **High Tech & Van Gogh:** Brabantse innovatieve bedrijven gebruiken Van Gogh bij nieuwe toepassingen en introducties (Van Gogh Lightyear – limited edition)

Samen met Partners en Stakeholders

Veel partners en stakeholders in Brabant en daarbuiten hebben belang bij de ontwikkeling van het Van Gogh-erfgoed en kunnen hieraan ook een bijdrage leveren. Bedrijven, kennisinstellingen, maatschappelijke en culturele organisaties en overheden, ze dragen elk bij wat zij kunnen tegen de achtergrond van hun eigen belang: expertise, netwerk, mensen en middelen.

Niet alle mogelijke stakeholders komen vanzelf op de kansen af. Sommigen moeten nog geattendeerd en geactiveerd worden. Soms is enige druk noodzakelijk. Het aanjagen en faciliteren van een dergelijk netwerk van heel diverse partijen en het voorop blijven stellen van de diverse maatschappelijke opgaven is de belangrijkste succesfactor. Daarin ligt een belangrijke rol voor de gemeenten en de provincie.